

tydelige Omkostninger paa det og skaffer et Udløb ved Nyminddegab og derigennem en virksomelig Fiskerhavn tilvejebringes, saa er det dog for urimeligt, at man ikke lægger det Stykke Bane til, som vil være Betingelsen for, at Fiskerne saa det fulde Udbytte af Stationen. Tillige vil jeg fremhæve over for de Herrer, som have omtalt Statslaanet og Tilvejebringelsen af Udgifterne dertil, at for mig staar det saaledes, at der ikke er det mindste i Vejen for at tilvejebringe de 12 & 14 Millioner Kr. ad den sædvanlige Vej; den højtærede Minister ved jo temmelig godt, hvor Vejen gaar til Finansskassen og der er Penge at saa, i Særdeleshed da man maa lægge Mærke til, at denne Lov gælder for 3 Aar, og alle Concessioner ville jo ikke blive tagne straks den første Dag, en Del ville først blive tagne den sidste Dag, og deres Forløb er 4 Aar, altsaa der er 7 Aar at løbe paa, i hvilken Tid Pengene skulle udredes. $1\frac{1}{2}$ & 2 Millioner Kr. om Aaret maa Statskassen jo dog kunne udrede, og det glæder mig at høre, at det ærede Medlem fra Hillerød i Virkeligheden ogsaa var enig med mig i den Henseende, idet jeg forstod hans Ord saaledes, at Statskassen fuldt vel maatte kunne bære de militære Byrder og de nødvendige Byrder til den sociale Udvikling. Ved de militære Byrder maa det ærede Medlem fra Hillerød jo have tænkt paa de nødvendige Udgifter til, at Danmark kan hævde den neutrale Stilling, som Regeringen højtideligt her i Tinget har erklæret at ville holde, og han maa have tænkt, at de kunne varetages samtidig med, at de fornødne Penge staffles til Veje til den sociale Udvikling, til Jærnbaner o. s. v. Der kan ikke være Tvivl om, at alt dette maa kunne afholdes af de ordinære Udgifter, saa jeg kan ikke tro, at Forslagsstillerne af noget af Forslagene have haft til Hensigt, i det mindste for saa vidt som de ikke allerede have udtalt det, at ville støtte et Forslag om Statslaan for at fremme denne Jærnbanebygning eller have til Hensigt at ville gøre det, selv om et slikt Forslag kom tilbage fra Landstinget eller fremsattes af den højtærede Indenrigsminister. Men jeg vil bede den højtærede Indenrigsminister, som jeg tror, ikke var til Stede i Forsikningen, da jeg udtalte mig i Anledning af Banen til Nyminddegab, og jeg vil kun bede Ministeren om, da han selv ved, hvor vanskeligt det er at saa Forslag tilvejebragt, at han ikke her, hvor hele Udvalget er blevet enig om den Indstilling, man her har sluttet sig til, slaar denne Indstilling ihjel, idet jeg holder mig til hans egne Udtalelser ved første Behandling, at vi maatte se at blive enige. Enigheden er her

mu, og saa haaber jeg ogsaa, at Ministeren vil slutte sig til den.

N. Andersen (Listed Amts 3dje Valgkreds): Jeg skal af Hensyn til den stærkt fremrykkede Tid indskrænke mig til nogle ganske faa Ord. Da den ærede Ordfører for Forslagsstillerne for et Aar Dage siden indbragte dette Forslag som et Produkt af de tre i Aar nedsatte Jærnbaneudvalgs Arbejde, udtalte han, at der var opnaaet fuldstændig Enighed om Principperne for Statens Stilling ved fremtidige Privatbaneanlæg, dog med saadanne enkelte Udslag af Afvigelse, som altid ville fremkomme, men at man i alt Fald var enedes om et meget vigtigt Punkt, nemlig hvilket Tilbud Staten skulde yde. Med dette Forbehold havde den ærede Ordfører ganske Ret til at udtale, at der var opnaaet Enighed, men det er netop paa dette Punkt, at jeg for mig maa hævde, at der ikke var Enighed. Jeg har gentagne Gange og sidst i det Udvalgsmøde, hvor det Forslag, der her behandles, forelaa trykt til Godkendelse af Udvalgsmedlemmerne, hævdet for mig fuld Frihed med Hensyn til Statstilskuddets Størrelse, og det maa jeg indtil videre fastholde. Jeg tror nemlig ikke, som adskillige andre ærede Medlemmer her i Salen, at det at saa saa mange Jærnbaner byggede som muligt er det eneste saliggørende for vort Lands materielle Udvikling. Jeg tror ganske vist, at det er en meget væsentlig Væstetang i Kulturarbejds Tjeneste, men jeg tror ogsaa, at man kan overdribe noget Anvendelsen af Pengemidler, saa vel Statens som private, netop til Anlæg af Jærnbaner. Jeg indrømmer, at der vistnok paa adskillige Steder her i vort Land af Staten er taget Initiativ til Baneanlæg, som helst ikke skulde have været udførte i den Form, og medens jeg altsaa kan være enig i de Udtalelser, der gaa i Retning af at indskrænke dette Initiativ fra Statens Side til Statsbaneanlæg, saa meget som paa nogen Maade muligt, saa kan jeg paa den anden Side meget vel indrømme, at der kan være Forskel, hvor det er nødvendigt og rigtigt, naar det private Initiativ tager en Sag, der angaar et større Jærnbaneanlæg, op, at Staten da støtter den fyldig og rigelig, men jeg tror ikke, det er rigtigt, at man en Gang for alle slaar en saa betydelig Principforandring fast, som den, der ligger dert, at man gaar ind paa at bevilge til et meget stort Antal Banemil — det bliver vistnok henved 100 Banemil, inden vi blive færdige med denne Rigsdags-samling — at Staten skal bære Halvdelen af Udgifterne dertil. Det er efter mit Skøn et for betydeligt, et for voldsomt